

Klimat- och näringslivsdepartementet

Endast med e-post:

kn.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till kn.e.remissvar@regeringskansliet.se,

filip.vestling@regeringskansliet.se

Malmö den 24 februari 2026

SVAR PÅ KN2025/01412, REMISS AV ENERGIMARKNADSINSPEKTIONENS RAPPORT "EI R2025:10 VÄTGAS I SYSTEMET – EN GASMARNAD I OMSTÄLLNING"

Nordion Energi tackar för inbjudan att svara på Energimarknadsinspektionens ("Ei") rapport med diarienummer KN2025/01412. Nordion Energi är ett infrastrukturbolag inom gas, el och fiber, som drivs av visionen att vara drivande i omställningen till ett hållbart energisystem. Som transmissionsnätsoperatör (TSO) för det västsvenska gasnätet har Nordion Energi ett ansvar för att säkerställa gasnätets tillförlitlighet och balans.

Nordion Energi har tagit del av innehållet i Energimarknadsinspektionens rapport och vill särskilt belysa

- Att det föreslagna undantaget för koncession enligt 2 kap. 4 § är avgörande för att kunna ställa om det västsvenska gasnätet till biogas. Regeringen bör snarast införa undantaget i gällande naturgasförordning.
- Att det är avgörande för utvecklingen av vätgasmarknaden att Ei snarast tilldelas det föreslagna uppdraget att utreda hur intäktsregleringen för vätgas bör utformas.
- Att det kvarstår en stor mängd arbete med vidare utredningar, föreskrifter och analyser, och att marknadens aktörer behöver ges rimlig tid för att kunna uppfylla nya krav.

Innehåll

Inledning.....	3
Skapa goda förutsättningar för den gröna omställningen	4
Säkerställ goda förutsättningar för framväxandet av vätgasmarknaden	7
Säkerställ att krav genererar nytta för kunderna	8
Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	9

Inledning

Det västsvenska gasnätet står inför en stor omställning. År 2025 var ca 35 procent av den gas som transporterades i det västsvenska gasnätet förnybar (biogas). 2016 var motsvarande siffra endast 8 procent. Gasbranschens, och Nordion Energis, målsättning är att 100% av den gas som transporteras i det västsvenska gasnätet ska vara förnybar till år 2030 och ser en ökad efterfrågan på fossilfri biogas framåt, med en årlig transporterad volym på omkring 10 TWh.

Sverige har goda förutsättningar att ställa om systemet med hjälp av inhemskt producerad biogas, givet vår goda tillgång till substrat, denna tillgång är till stor del outnyttjad i det svenska systemet och knappt 20 % av biogasen i det västsvenska systemet är inhemskt producerad. Omställningen skulle skapa tillgång till gröna kolatomer för industrin och samtidigt öka försörjningstryggheten i det svenska energisystemet. En sådan utveckling förutsätter nya investeringar och en utbyggnad av nätet. Under 2024 har Nordion Energi antagit en ambitiös investeringsplan för att nå målet.

Motsvarande förutsättning finns inte för det samlade europeiska gasnätet, där viss efterfrågan på naturgas kan ersättas med biogas och vätgas, medan andra delar av dagens naturgasanvändning, främst uppvärmning, kommer behöva ersättas av andra energislag än gas, med delvis bortkoppling av gasnät som följd. Nordion Energi ser positivt på att Ei:s lagförslag i flera delar tar hänsyn till de specifika förutsättningar som råder på den svenska marknaden, med förslag som skall underlätta den gröna omställningen, till exempel genom att snabba upp tillståndprocesser och möjliggöra att förnybar biogas kan omdistribueras i gasnätet vid behov (så kallat reversed flow). Förslag på ytterligare utredning av intäktsreglering för vätgas är ett annat exempel på intentionen att skapa goda förutsättningar för en framväxande förnybar effektiv energimarknad.

Nordion Energi tillstyrker Ei's förslag om att samla lagstiftningen för olika gasslag i samma lag, samt att naturgas, som i nuvarande lagstiftning används som begrepp för både naturgas och biogas, ersätts med begreppet gas. De tekniska förutsättningarna för de olika gasslagens systemuppbyggnad är till stora delar lika, och kan därför med fördel behandlas i en och samma lag, det skapar förutsättningar för en tydlighet och enkelhet för marknadens aktörer. Där de tekniska eller marknadsmässiga förutsättningarna skiljer sig åt mellan gasslagen, är det viktigt att också lagstiftningen speglar de skillnaderna. Det är också viktigt att motsvarande gör sig gällande mellan andra energiinfrastrukturer. Ei har en intention att likrikta regleringen mellan el- och gasnät, vilket är positivt, i den mån de tekniska och marknadsmässiga förutsättningarna tillåter det. På de områden där förutsättningarna skiljer sig åt, är det av stor vikt att förhållandena också återspeglas i anpassad lagstiftning.

Nordion Energi ser positivt på att Ei bjudit in representanter från gasbranschen och berörda myndigheter att delta i en referensgrupp som löpande har kunnat lämna inspel under arbetet med den nu remitterade rapporten. Nordion Energi vill också understryka vikten av att dialogen mellan regeringen, Ei och berörda aktörer fortsätter i återstående arbete med vidare utredning och föreskrifter.

Skapa goda förutsättningar för den gröna omställningen

Koncession

Nordion Energi tillstyrker förslaget om att en bestämmelse införs i 1 kap 31 § om att tillsynsmyndigheten (Ei) beslutar om koncession för transmission av gas och att beslutet kan överklagas till regeringen. Nordion Energi tillstyrker även att regeringen ska pröva ärenden som avser utlandsförbindelse.

Nordion Energi ser mycket positivt på att Direktiv (EU) 2024/1788 ("direktivet") tydligt anger att tidsfristen för tillståndprocesser (koncessioner) inte får ta längre än två år med möjlighet till förlängning vid synnerliga skäl. Idag gäller att beslut fattas av regeringen avseende naturgas/biogasledningar och ska meddelas inom fem år från det att ansökan kom in till Ei. I fråga om förlängning gäller en frist om tio år. För koncession för vätgas gäller idag den så kallade rörledningslagen och där ska regeringen fatta beslut inom fem år från det att ansökan kom in till Ei. Ändringen i direktivet och den förslagna tidsbestämmelsen i gasmarknadslagen kommer innebära att gasnäten snabbare kan ställa om till 100 procent biogas och att vätgasinфраstruktur snabbare kan komma till stånd på den svenska marknaden, vilket är mycket positivt.

Krav på koncession gäller endast transmissionsledningar och anläggningar anslutna till transmissionsledningar

Nordion Energi är positiva till att det föreslås tydliggöras i gasmarknadslagen 2 kap. att kravet på koncession för lagringsanläggningar (2§) och förgasningsanläggningar (3§) endast omfattar sådana anläggningar som anslutits till en gasledning för transmission.

Förtydligandet överensstämmer med gällande praxis men det har inte uttryckts på detta sätt i naturgaslagen (2025:403) vilket i vissa fall skapat förvirring. Nordion Energi anser det därför välkommet att detta nu tydliggörs för att undvika missförstånd och onödigt arbete.

Nordion Energi instämmer även i Ei:s bedömning att inte införa koncession för distributionsledningar. Att införa en sådan reglering skulle innebära stora förändringar för aktörerna på gasmarknaden. Distributionsledningar och anläggningar byggs inte utan att det finns ett tydligt behov. Nordion Energi instämmer även i Ei:s bedömning att det kan finnas behov att ompröva vilken som är den bästa regleringen för distribution av vätgas och anläggningar framöver när utbyggnaden tagit fart, för att säkerställa att nätutbyggnaden även här sker på ett samhällsekonomiskt optimalt sätt.

Undantag för koncession

Nordion Energi tillstyrker Ei:s förslag att införa befintligt undantag för ombyggnad av mät- och reglerstation, linjeventilstation, rensdonsstation eller kompressorstation i lagen istället för i förordningen där det idag finns. Vidare är det mycket välkommet att undantaget även utökas med att det inte krävs koncession för uppförande av en ny sådan station i anslutning till en befintlig station och att det i författningskommentarerna tydliggörs vad som avses med det utökade undantaget.

För hela gasbranschen (framför allt för kunderna) är det av stor vikt att den inhemska biogasproduktionen ökar. Anledningarna är flera, industrins omställning och resiliens och försörjningstrygghet, samt effektivt nyttjande av samhällets resurser är några. För att möta det växande behovet av biogas räcker det dock inte enbart att öka produktionen av biogas. Utmaningen är också att göra biogasen tillgänglig när den behövs, och där den behövs. Infrastrukturen är en nyckelfaktor och möjliggörare för omställningen och behöver utvecklas i takt med att gaserna blir en allt viktigare del av Sveriges energi- och råvaruförsörjning. En grundförutsättning för en effektiv omställning är att kunna nyttja befintlig gasinfrastruktur så långt som möjligt och att hinder för detta undanröjs.

Placeringen av en biogasanläggning styrs många gånger av var det finns god tillgång på substrat (avfall från avlopp, gödsel, matavfall etc.) samtidigt som det finns tillgänglig mark för etablering av en biogasanläggning. I takt med att mer biogasproduktion ansluts till det västsvenska gasnätet, blir det viktigt att vid behov möjliggöra förflyttning av gas från de lokala distributionsnäten, till transmissionsnätet (så kallat reverse flow, eller omvänt gasflöde). I närtid finns behov av tillpassning för omvänt gasflöde av fyra befintliga mät- och reglerstationer, förkortat MR-stationer. Ett omvänt gasflöde, drivet av att det lokala nätet når sin maxkapacitet, kräver tillpassning av MR-stationer. Vid förändrade förbrukningsmönster hos distributionsnätets lokala kunder, kan en förflyttning av gas bli aktuell med kort varsel. Det kan exempelvis innebära att en större industri på ett distributionsnät plötsligt slutar förbruka gas av någon anledning. Om en biogasanläggning som är ansluten till detta distributionsnät ska kunna fortsätta att mata in den biogas som anläggningen producerar måste en ombyggnation av en MR-station genomföras skyndsamt så att biogasen kan tryckas upp till transmissionsnätet för att på så sätt nå andra kunder. I annat fall kommer biogasanläggningen vara tvungen att fackla den biogas som anläggningen producerat eftersom en biogasanläggning inte alltid bara kan sluta att producera biogas för att nätet har nått sin maxkapacitet. Avfall från samhället (som avlopp och matrester) måste fortsatt tas om hand. Nordion Energi ser en överhängande risk att ombyggnationen kommer att fördröjas och dra ut på tiden om processen måste genomgå en ny koncessionsansökan varför det är mycket positivt att Ei nu föreslår att undantaget utökas till att även omfatta uppförande av en ny sådan station i anslutning till en befintlig station. Detta ligger också i linje med direktivets intention att öka andelen förnybar gas, ersätta naturgas och stärka försörjningstryggheten på gasmarknaden.

Ei anger även i sitt kapitel avseende övervägande (avsnitt 5.4 på sidan 381) att regeringen bör överväga att, i avvaktan på att en ny lag kommer på plats, införa undantaget i den befintliga naturgasförordningen. Nordion Energi instämmer i Ei:s bedömning och vill betona vikten av att detta införs skyndsamt, då flera anläggningar är i behov att tillpassas med en kompressorstation. I närtid finns behov av tillpassning för omvänt gasflöde av fem befintliga MR-stationer, och på längre sikt, runt år 2030, finns motsvarande behov för ytterligare ett femtontal stationer, av totalt cirka 40 stationer. Tills undantaget är infört kommer detta medföra koncessionsansökningar som fördröjas och fördröjer processen. Ett sådant förfarande utgör ett hinder för den gröna omställningen och behovet av ökad resiliens i energiförsörjningen.

Nordion Energi anser även att det är positivt att koncession inte krävs för att utföra åtgärder enbart för att avgöra var och hur en transmissionsgasledning, lagringsanläggning eller förgasningsanläggning ska byggas eller undersöka vilken påverkan verksamheten får på miljön när en transmissionsgasledning, lagringsanläggning eller förgasningsanläggning ska anläggas och vara i drift enligt 2 kap. 4§ tredje stycket.

Förutsättningar för meddelande av koncession

Koncession får meddelas endast om ledning eller anläggning är lämplig från allmän synpunkt (2 kap. 8§). Under 2 kap. 9§ anges att en ledning eller anläggning anses vara lämplig från allmän synpunkt om ledningen eller anläggningen behövs för en säker, tillräcklig och energieffektiv gasförsörjning (1b).

I författningskommentarerna anges att begreppet tillräcklig innebär att ledningen ska vara tillräcklig för både existerande och förväntade framtida behov där en utredning om förväntade framtida behov ska bygga på välgrundade antaganden. Det är även tydligt i rapporten och konsekvensanalysen att i begreppet säker och tillräcklig gasförsörjning innefattas en bedömning av frågan om försörjningstrygghet. I konsekvensutredningen nämns det även att krav på drift- och leveranssäkerhet kan medföra att ökad kapacitet behövs i nätet och att det därför är lämpligt att bygga reservledningar.

Nordion Energi anser att utgångspunkten att stärka försörjningstryggheten för gasmarknaden är bra och därmed att ny infrastruktur ska ta höjd för visst framtida behov. Samtidigt är det viktigt att kraven på kapacitet och redundans inte ges en extensiv innebörd i förhållande till den infrastruktur som koncession söks för vid varje enskilt tillfälle. En extensiv tolkning av begreppet "tillräcklig" kan annars leda till att framväxandet av en ny marknad påtagligt försvåras då kostnaderna för varje koncessionspliktig åtgärd behöver kunna täckas för att investeringar skall komma till stånd. Nordion Energi ser därför en viss risk med att begreppet "tillräcklig" i vissa fall skulle kunna leda till oönskade effekter, t.ex. motverka eller försvåra en successiv utbyggnad av koncessionspliktig infrastruktur. Jämfört med naturgaslagen innebär införandet av begreppet "tillräcklig" i lagen en klar utvidgning av vad som skall prövas vid en koncessionsansökan.

Vidare anges att tillsynsmyndigheten ska ta ställning till om ledningen eller anläggningen är energieffektiv där det innebär att sökande måste visa att ledningen eller anläggningen i sig är energieffektiv och bidrar till energieffektivitet i energisystemet. Nordion Energi anser att syftet med energieffektivisering i grunden är bra, där en effektiv användning av energi bidrar till att stärka Sveriges försörjningstrygghet, konkurrenskraft och till minskad klimat- och miljöpåverkan. Det är dock av stor vikt att principen "energieffektivitet först" utgår från en systemsyn som balanserar de olika övergripande energi- och klimatpolitiska målsättningarna och samtidigt tar hänsyn till de specifika förhållandena som råder för olika energiinfrastrukturer

Koncessionens giltighetstid

Nordion Energi tillstyrker förslaget om att en koncession ska gälla tills vidare (enligt 2 kap. 16§), på samma sätt som gäller avseende koncession i ellagen (1997:857). Nordion Energi välkomnar också att detta även gäller för redan beslutade koncessioner.

Tillträde till mark för undersökning

Nordion Energi tillstyrker förslaget att den som avser att ansöka om koncession eller att bygga en ledning med stöd av beviljad koncession ska få tillträde till mark för undersökning enligt § 23-28. Bestämmelserna medför att den som söker koncession kan korta ledtiderna för ansökningsförfarandet och byggandet genom att genomföra utredningar innan koncession beviljas, vilket är välkommet.

Anslutning till gasledning

Nordion Energi tillstyrker Ei:s förslag att vid en begäran om anslutning till natur- eller biogassystem ska produktionsanläggning för biometan ha företräde framför andra produktionsanläggningar (3 kap. 5 §). Nordion Energi vill dock betona vikten av att regeringen följer utvecklingen kring förnybara gaser. I dagsläget finns ingen produktion av e-metan (syntetisk metan som produceras med förnybar vätgas och infångad koldioxid) i Sverige men däremot finns flera planerade satsningar, bland annat har Södra skogsägarna och OX2 beviljats stöd via Industriklivet för att utreda möjligheten att producera e-metan i anslutning till västsvenska gasnätet.¹ Alla förnybara gaser som kan matas in på det västsvenska gasnätet behövs för industrins omställning, svensk konkurrenskraft och ökad självförsörjningsgrad. Nordion Energi vill därför betona att företrädet kan behöva omprövas när marknaden för e-metan och andra förnybara gaser som kan matas in på gasnätet har utvecklats.

Säkerställ goda förutsättningar för framväxandet av vätgasmarknaden

Tydliga spelregler anpassade för en marknad i utveckling

Ei har utformat förslagen om intäktsramar så att de omfattar samtliga gasslag. När det gäller vätgasverksamhet kommer bestämmelserna dock att träda i kraft först den 1 januari 2033.

I sin rapport skriver Ei (avsnitt 5.12, s 403): *"Till skillnad från andra gasslag saknas i dagsläget helt en infrastruktur för vätgas. När intäktsramsregleringen ska börja gälla även för vätgasverksamhet kan regleringen därför komma att behöva justeras. Företrädare för branschen har påpekat vikten av att samtliga aktörer på marknaden har tydliga spelregler att förhålla sig till för den framväxande vätgasmarknaden. Förutsättningarna i intäktsramsregleringen är avgörande för att kunna attrahera kapital. De ser därför ett behov av att en reglering, som är anpassad för förutsättningarna för vätgasverksamhet, kommer på plats så snart som möjligt och alltså innan den 1 januari 2033. Ei instämmer i denna bedömning och anser att myndigheten bör få i uppdrag att utreda och föreslå hur det ska kunna ske."*

Nordion Energi tillstyrker Ei:s förslag och vill belysa vikten av att uppdraget startar så snart som möjligt, och genomförs i samråd med relevanta aktörer. Vätgasen utgör en avgörande del för att nå EU:s och Sveriges klimatmål. Projekt såsom Nordic Hydrogen Route har utsetts till Projekt av Gemensamt Intresse av EU. För att kunna ta projekten vidare, och attrahera kapital för både nätoperatörer, kunder och leverantörer, är det viktigt att få klarhet i förutsättningarna för den framtida intäktsregleringen. Till exempel är möjligheten till kostnadsfördelning över tid (enligt Förordning (EU) 2024/1789 artikel 5.3), avgörande för en god tillväxttakt på vätgasmarknaden. Kunder som ansluter sig tidigt till ett vätgassystem kan inte bära den fulla kostnaden för nätet. Nätoperatören behöver därmed tillåtas att ta ut lägre tariffer under tiden för utvecklingen av vätgassystemet, för att senare, när nätutnyttjandet har

¹ <https://www.energimyndigheten.se/nyhetsarkiv/2025/industriklivet-satsar-168-miljoner-pa-e-metan/>

ökat, kunna få täckning för gjorda investeringar. Osäkerheten och därmed den finansiella risken på en framväxande marknad behöver också tas hänsyn till i intäktsregleringen.

Nordion Energi tillstyrker, utifrån ovan resonemang rörande behov av vidare utredning och tillpassning av intäktsregleringen för vätgas, att Ei föreslår att Sverige inför förhandlat tillträde till vätgassystemet, enligt artikel 35 punkten 4 i direktivet, i väntan på att reglerat tillträde införs (senast 1 januari 2033). I konsekvensanalysen (s 45) anger Ei att fördelen med förhandlat tillträde är att den som bygger ett vätgassystem, ledning eller anläggning vet att den under överskådlig tid har möjlighet att förhandla om villkor och pris för anslutning och uttags- eller inmatningsabonnemang. Nordion Energi instämmer dock inte i det resonemanget. Gasinfrastruktur har en livslängd på mer än 90 år. Att då känna förutsättningarna de nästkommande åren men inte veta hur regelverket kommer se ut därefter skapar ingen trygghet för investerare. Behovet av att ytterligare utredning startas omgående kvarstår.

Fortsatt dialog och utvärdering av regelverket löpande

Eftersom vätgasmarknaden är i ett så tidigt utvecklingsskede, och någon infrastruktur som omfattas av det föreslagna regelverket fortsatt inte finns, vill Nordion Energi understryka vikten av fortsatt dialog mellan regeringen, Ei och potentiella vätgasaktörer vad gäller utvecklingen av regleringen, så att den ger rätt incitament till marknaden. Det kan, i vissa fall, krävas övergångsbestämmelser som medger ett stegvis införande med exempelvis tydliga kontrollstationer för att utvärdera att lagstiftningen ligger i linje med marknadens utveckling.

Möjliggör för Sverige att delta aktivt i det internationella samarbetet

Idag representerar Nordion Energi Sverige i den europeiska branschorganisationen för transmissionsnätoperatörer (HTNO) för vätgas, ENNOH. I ENNOHs stadgar finns det krav på aktörerna för att även framåt kunna delta som fullvärdig medlem. För att uppfylla kraven behöver gasmarknadsdirektivet vara implementerat i nationell lagstiftning i tid (så att en HTNO kan certifieras i enlighet med direktivets krav). Om ikraftträdandet av nu remitterat lagförslag drar ut på tiden behöver denna problematik hanteras av lagstiftaren, för att säkerställa att Sverige även framåt har möjlighet att aktivt delta i det internationella samarbetet för utvecklingen av vätgasmarknaden.

Säkerställ att krav genererar nytta för kunderna

Nordion Energi tillstyrker Ei:s förslag på att undantaget för mätning av spiskaskunder skall kvarstå (3 kap 23 §). Kostnaden för att installera batteridrivna mätare hos dessa kunder skulle bli påtaglig, och inte stå i proportion till nyttan, eftersom spiskunder har en begränsad förbrukning.

Ei föreslår vidare att regeringen bör ge Ei ett särskilt uppdrag att genomföra en kostnads- och nyttoanalys när det gäller lämpligheten i att införa smarta mätarsystem för naturgas och biogas och, om analysen utfaller positivt, lämna förslag på hur smarta mätare för naturgas och biogas kan införas.

Nordion Energi uppfyller till stora delar kraven på smarta mätarsystem redan idag. Över 99 % av mätarna har fjärrinsamling, och timvärden tillhandahålls gratis till samtliga

fjärrinsamlade kunder via en kundportal. Det innebär inte att det är problemfritt att fullt ut uppfylla kraven på smarta mätersystem.

Gasmätare är som regel inte anslutna till elnätet (till skillnad från en elmätare), då mätare som sitter i fasadskåp är i ATEX-klassat (explosiv miljö) område. I ett ATEX-klassat område undviks installation av elnätsansluten utrustning. Hos Nordion Energi är ca 94 % av gasmätarna batteridrivna. Dessa batteridrivna mätare är tekniskt begränsade till att skicka mätvärden som mest en gång per dygn, och skickar vid detta tillfälle 24 timvärden. Nuvarande mätarbestånd gör det därmed inte möjligt att tillhandahålla timavräkning till samtliga kunder, då det kräver att mätvärden skickas varje timme. Möjlighet till timavräkning för samtliga kunder är ett krav enligt artikel 19 f, då timavräkning är den kortaste avräkningsperioden på den nationella marknaden.

Alla kunder med en årsförbrukning på 3 GWh eller mer, alternativt med ett högsta månadsuttag större än 0,5 GWh har, enligt gällande regelverk, timavräkning. Det är en liten del av antalet kunder, men motsvarar i snitt omkring 90 % av den totala transporterade volymen i det västsvenska gasnätet.

Kostnaden för att kunna uppfylla kravet för samtliga kunder, mestadels konsumenter, behöver ställas mot nyttan för kunderna. Idag finns det, vad Nordion Energi känner till, inte någon handelsaktör på den svenska gasmarknaden som erbjuder timprisavtal till konsumenter, och nyttan för kunden att vara timavräknad kan därmed ifrågasättas.

Förutom tekniska komplikationer, finns också speciella önskemål från kunder att ta i beaktan, där en smart mätare av olika anledningar inte önskas.

Vidare föreslår Ei i 7 kap. § 22-23 att:

22 § När intäktsramen bestäms ska hänsyn tas till i vilken utsträckning den verksamhet som intäktsramen avser bedrivs på ett sätt som bidrar till ett effektivt nyttjande av gasledningarna. En sådan bedömning får medföra en ökning eller minskning av intäktsramen.

23 § Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten får meddela föreskrifter om vad som avses med ett effektivt nyttjande av gasledningar.

Skrivningen är mycket snarlik vad som tidigare införts i ellagen. Elsystemet är känsligt för kortvariga effekttoppar eftersom el inte kan lagras i större skala, vilket kräver kontinuerlig balans mellan produktion och förbrukning. Gasnätet däremot har en högre tröghet och flexibilitet, bland annat genom linepack (möjligheten att temporärt lagra gas i ledningssystemet), lagring i underjordiska lager och långsammare dynamik i flöden.

Sammantaget innebär ovanstående att kortvariga variationer i uttag inte utgör ett tekniskt eller ekonomiskt problem i gasnätet på samma sätt som i elnätet. Därmed är det inte heller på samma sätt motiverat att införa styrsignaler eller incitament som syftar till att undvika effekttoppar i gasnätet.

Om föreskrifter om effektivt nyttjande utformas utan hänsyn till gasnätets specifika egenskaper, finns en risk att de introducerar krav på styrning eller mätning som inte är tekniskt relevanta, leder till felaktiga incitament, där nätföretag tvingas prioritera indikatorer som inte speglar faktisk effektivitet eller samhällsnytta, försvårar långsiktig planering för robusthet och försörjningstrygghet, och därmed missgynnar kunderna.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Nordion Energi har uppmärksammat att förslagen i 7 kap. Intäktsram för gasverksamhet i den nu remitterade rapporten baserar sig på betänkandet *Ett förändrat regelverk för framtidens el- och gasnät*, SOU 2023:64, och därmed i vissa delar skiljer sig från *Regelverket för framtidens el- och gasnät*, prop. 2025/26:26 som antogs av riksdagen i november 2025 och där ändringar avseende naturgaslagen trädde ikraft 2026-01-01. Nordion Energi utgår ifrån att förlagen rörande intäktsram i gasmarknadslagen i sak kommer likriktas med det nyss antagna regelverket, samt att referenser i *Förordning (2025:1350) om intäktsram för naturgasverksamhet* kommer uppdateras med avseende på terminologi och referenser, även om det inte nämns i denna rapport. Nordion Energi anser vidare att föreskrifter om att tillsynsmyndigheten ska publicera preliminära metoder för att bestämma intäktsramar samtidigt skall införas i förordningen, i enlighet med förslag i proposition 2025/26:26, då detta nu saknas.

Den nya gasmarknadslagen föreslås träda ikraft 1 augusti 2026, inom tidsfristen för implementering av direktivet den 5 augusti 2026. Nordion Energi noterar att det inte finns någon proposition med på propositionsförteckningen (publicerad 2026-01-13) för våren 2026, vilket talar för att det föreslagna ikraftträdandet inte kommer kunna uppnås. I ljuset av ett troligt försenat ikraftträdande vill Nordion Energi återigen betona vikten av att det föreslagna utvidgade undantaget, som möjliggör tillpassning av MR-stationer för omvänt gasflöde utan koncessionsansökan, införs redan nu i gällande förordning.

Ei:s förslag till ny gasmarknadslag innehåller 30 - 40 föreskrifter varav drygt 15 nya föreskrifter som ska stötta lagstiftningen. Utöver dessa ska branschen även utforma och uppdatera standardiserade avtal, så som allmänna avtalsvillkor. Nordion Energi vill betona vikten av att myndigheterna får i uppdrag att inleda arbetet med att ta fram föreskrifterna så snart som möjligt och att det ska ske i samarbete med branschen, samt att berörda aktörer får tillräcklig tid på sig att anpassa verksamheterna till nya krav efter att de tagits fram. Beroende på krav och område kan olika lång tid behövas. Om föreskriftskrav rörande exempelvis tariffutformning skulle skilja sig från dagens krav, kan flera år behövas innan kraven skall tillämpas, för att nätbolagen skall hinna anpassa prissättningen mot kund utan kraftiga slag i priset för enskilda kunder.

Med vänlig hälsning,

Hans Kreisel
vd Nordion Energi AB